

Judith Jarvis Thomson i el dilema de l'avortament

Els experiments mentals aplicats a casos de filosofia pràctica (ètica i moral)

La filosofia moral de les darreres dècades s'ha desenvolupat precisament la formulació de casos imaginaris. D'aquestes situacions, que tot i irreal són versemblants, en diem *Experiments mentals*. La seva utilitat rau en el fet que ens ajuden a fer prediccions sobre les qüestions que volem indagar. En aquesta secció, veurem com s'apliquen sobretot a la filosofia pràctica, al camp de l'ètica, la moral i la política.

En un article del 1971, Judith Jarvis Thomson del Massachusetts Institute of Technology va inventar un experiment mental per plantejar la qüestió de l'avortament. L'estratègia va ser comparar la situació de dependència d'una dona embarassada amb una altra d'anàloga, pel que fa al temps de dependència. D'aquesta manera, l'experiment de Thomson li va permetre mostrar que l'avortament no estava malament.

[...] et despertes al matí i et trobes esquena amb esquena al llit amb un violinista inconscient. Un violinista famós inconscient. Li han diagnosticat una malaltia renal fatal. La *Societat d'amics de la música* ha revisat tots els registres mèdics disponibles i ha descobert que només tu tens el tipus de sang adequat per ajudar-lo. Per això t'han segrestat, i la nit passada van connectar el sistema circulatori del violinista amb el teu, de manera que els teus ronyons es poden utilitzar per extreure tant les toxines de la seva sang com de la teva. Ara el director de l'hospital et diu: «Mira, lamentem que la *Societat d'amics de la música* t'hagi fet això —mai no ho hauríem permès si ho haguéssim sabut. Però, sigui com sigui, ja ho han fet, i ara el violinista està connectat a tu. Desconnectar-te d'ell implicaria matar-lo. Però, ep, tranquil·litat, que només serà durant nou mesos. Aleshores, el violinista ja s'haurà recuperat de la seva malaltia i serà segur desconnectar-lo».

—Fragment d'*Una defensa de l'avortament* (1971) de Judith Jarvis Thomson. Traducció pròpia.

Thomson no dubta que el violista de l'exemple tingui dret a la vida, però sí que dubta que si hom es trobés en la situació que proposa tingués l'obligació de salvar-li la vida. D'aquesta manera, equipara la decisió de l'avortament a la decisió hipotètica que cadascú podria prendre voler realitzar la pròpia vida, sense haver-se d'esperar nou mesos al llit per tal que la recuperació del violinista acabés.

Alguns filòsofs han criticat l'adequació i efectivitat de l'analogia de Thompson pel cas de l'avortament. Perquè han considerat que les circumstàncies d'un embaràs i del cas de l'experiment mental són diferents. O bé, perquè les conseqüències o la pressió psicològica de tenir un fill poden ser a més llarg termini que no pas les imaginades amb el violinista. Tot

i les crítiques, l'experiment mental de Thompson va fer avançar un debat més que necessari sobre l'avortament.